

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЛИЗИНГ

Сл.Весник на Р.Македонија бр.13 од 02.02.2006 година

Член 1

Во Законот за лизинг ("Службен весник на Република Македонија" број 4/2002 и 49/2003) по членот 1 се додаваат три нови члена 1-а, 1-б и 1-в, кои гласат:

"Член 1-а

На договорите за лизинг соодветно се применуваат одредбите од Законот за облигационите односи, доколку со овој закон поинаку не е уредено.

Член 1-б

Одредбите од овој закон што се однесуваат на добивање дозвола за финансиски лизинг, рок за отпочнување со склучување на договори за финансиски лизинг, сметководство и извештаи, надзор, мерки и одземање на дозвола за финансиски лизинг не се однесуваат на банките основани во Република Македонија.

Член 1-в

На давателите на финансиски лизинг се применуваат одредбите од Законот за стечај, доколку со овој закон поинаку не е уредено."

Член 2

Во членот 2 став 9 зборовите: "корисникот или" се бришат.

Член 3

Во членот 3 по ставот 4 се додаваат шест нови става (5), (6), (7), (8), (9) и (10), кои гласат:

"(5) Давателот е должен да отпочне со склучување на договори за финансиски лизинг во рок од три месеца од добивањето на дозволата од ставот (2) на овој член.

(6) Давателот е должен да го извести Министерството за финансии за секоја промена во податоците, врз основа на кои е издадена дозволата за вршење финансиски лизинг во рок од пет дена од промената.

(7) Министерот за финансии со решение го отфрла некомплетното барање за добивање дозвола за финансиски лизинг.

(8) Министерот за финансии со решение го одбива барањето за добивање дозвола за финансиски лизинг кое не ги исполнува пропишаните услови.

(9) Против решенијата од ставовите (7) и (8) на овој член може да се поднесе жалба до Комисијата на Владата на Република Македонија за решавање во управна постапка во втор степен од областа на економијата, во рок од 15 дена од приемот на решението.

(10) Министерството за финансии го известува Централниот регистар на Република Македонија (во натамошниот текст: Централен регистар) за

издавање дозвола за вршење финансиски лизинг во рок од пет дена од денот на издавањето. Известувањето содржи:

- назив, адреса и седиште на давателот;
- ЕМБС на давателот и
- име, презиме, адреса и ЕМБГ на одговорното лице кај давателот."

Член 4

Членот 5 се менува и гласи:

"(1) Договорот за лизинг задолжително се заверува кај нотар.

(2) Договорот за лизинг задолжително содржи: опис на предметот, вкупната вредност на предметот, износот на аконтацијата, временски период на кој е склучен договорот за лизинг, вкупен износ на надоместокот што го плаќа корисникот на лизинг, број и износ на одделни плаќања и рокот на нивното пристигнување."

Член 5

По членот 5 се додаваат два нови члена 5-а и 5-б, кои гласат:

"Траење на финансискиот лизинг

Член 5-а

(1) Финансискиот лизинг може да трае најмалку една година за движни предмети и две години за недвижни предмети.

(2) Договорот за финансиски лизинг кој, од кои било причини, престане пред роковите од ставот (1) на овој член, за даночни цели се смета за договор за оперативен лизинг.

Пренесување на права и обврски што произлегуваат од договорот за лизинг

Член 5-б

(1) Давателот може да ги пренесува или на друг начин да ги остварува сите или некои од неговите права и користи на предметот кои произлегуваат од договорот за лизинг, под услов таквото пренесување или остварување да не е во спротивност со правото на корисникот во целост да го користи предметот се додека корисникот ги прифаќа и исполнува обврските од договорот за лизинг, освен ако поинаку не е предвидено во договорот за лизинг и/или доколку тоа не е во спротивност со законите на Република Македонија.

(2) Пренесувањето или остварувањето на правата од ставот (1) на овој член не го ослободува давателот од обврските кои произлегуваат од договорот за лизинг.

(3) Корисникот може да го пренесе правото за користење на предметот или обврските што произлегуваат од договорот за лизинг, само со претходна писмена согласност од давателот добиена врз основа на барање поднесено од корисникот.

(4) Барањето од ставот (3) на овој член задолжително содржи:

- 1) број и датум на договор за лизинг меѓу давателот и корисникот;
- 2) назив, адреса, единствен матичен број на правното или физичкото лице (ЕМБГ или ЕМБС) на кое се пренесува правото и
- 3) период за кој се врши преносот.

(5) Корисникот не може истовремено да ги пренесува и правата и обврските утврдени со овој закон и со договорот за лизинг."

Член 6

Во членот 7 став 3 по зборот "дена" се додаваат зборовите: "од приемот".
Во ставот 5 зборовите: "на лизинг го набавил предметот за определен корисник по негово барање кој ќе биде предмет на договорот за лизинг" се заменуваат со зборовите: "го набавил предметот на договорот за лизинг по барање на корисникот".

Член 7

По членот 8 се додаваат два нови члена 8-а и 8-б, кои гласат:

"Стечај над корисникот

Член 8-а

(1) Во случај на отворање на стечај над корисникот, предметот се издвојува од другите средства (излачно право) и веднаш се враќа на давателот.

Стечај над давателот на финансиски лизинг

Член 8-б

(1) Во случај на отворање на стечај над давателот на финансиски лизинг, корисникот или стечајниот управник можат да бараат:

- исполнување на договорот за финансиски лизинг, лизинг во целост по што стечајниот управник е должен веднаш да ја пренесе сопственоста на предметот на финансиски лизинг на корисникот на лизинг согласно со договорот за лизинг;
- спроведување на постапка за пренесување на договорите за финансиски лизинг на друг давател на финансиски лизинг од Република Македонија и
- продолжување на договорот за лизинг.

Постапката за пренос на договорите за финансиски лизинг на друг давател на финансиски лизинг од ставот (1) алинеја 2 на овој член се спроведува во постапка со јавен повик.

(3) Условите за пренос на договорите за финансиски лизинг меѓусебно ги утврдуваат стечајниот управник и давателот на финансиски лизинг на кој ќе бидат пренесени договорите за финансиски лизинг.

(4) Во случај на пренос на договорите за финансиски лизинг од давателот над кој е отворена стечајната постапка на друг давател на финансиски лизинг, правата и обврските на корисниците врз основа на пренесените договори за финансиски лизинг се исполнуваат и остваруваат кон давателот на финансиски лизинг на кој се пренесени договорите за финансиски лизинг."

Член 8

Во членот 11 став 5 точката б) се менува и гласи:

"корисникот го пренел правото на користење на предметот без претходна писмена согласност од давателот;".

Точката в) се менува и гласи:

"корисникот не го осигура предметот, а бил должен да го стори тоа;"

Член 9

Во членот 12 се додаваат три нови става (2), (3) и (4), кои гласат:

"(2) Давателот на финансиски лизинг е должен до Централниот регистар да поднесе барањето за запишување на секоја промена во договорот за лизинг во рок од пет работни дена од настанување на промената.

(3) Давателот на финансиски лизинг е должен во рок од пет работни дена од престанокот или раскинувањето на договорот за лизинг до Централниот регистар да поднесе барање за бришење на предметот од посебниот регистар.

(4) Директорот на Централниот регистар ја пропишува постапката за регистрација на предметот."

Член 10

По членот 13 се додава нов член 13-а, кој гласи:

"Користење на предметот како залог Член 13-а

(1) Давателот на финансиски лизинг не може да го користи предметот на финансиски лизинг како залог без претходна писмена согласност од корисникот дадена пред нотар.

(2) При регистрација на залогот во Заложниот регистар, давателот задолжително ја приложува согласноста од ставот (1) на овој член.

(3) Договорите за залог склучени спротивно на ставот (1) од овој член се ништовни."

Член 11

Насловот пред членот 15 се менува и гласи "Сметководство и извештаи".

Член 12

Членот 15 се менува и гласи:

"(1) Давателот е должен да ги води деловните книги уредно и ажурно. Деловните книги и финансиските извештаи се составуваат во согласност со прописите за сметководството и сметководствените стандарди, освен ако со овој закон поинаку не е определено.

(2) Давателот составува годишен финансиски извештај.

(3) Финансиските извештаи и деловните книги на давателот на финансиски лизинг ги проверува и оценува овластен ревизор и изготвува ревизорски извештај, во согласност со прописите за ревизија.

(4) Давателот на финансиски лизинг е должен, до 30 јуни во тековната година за претходната година до Министерството за финансии да достави примерок од годишниот извештај, заедно со извештајот на овластениот ревизор за извршената ревизија."

Член 13

По членот 15 се додаваат два нови члена 15-а и 15-б, кои гласат:

"Член 15-а

(1) Давателот е должен 15 дена по истекот на рокот од членот 3 став (5) на овој закон до Министерството за финансии да достави извештај за склучени договори за финансиски лизинг.

(2) Давателот е должен до Министерството за финансии најмалку еднаш годишно и тоа најдоцна до 15 април во тековната за претходната година и по потреба, на негово барање, да достави извештаи за склучени договори за финансиски лизинг.

(3) Содржината на извештаите од ставовите (1) и (2) на овој член ја пропишува министерот за финансии со правилник.

Евиденција на предметот

Член 15-6

Евидентирање на предметот за даночни цели се врши согласно со даночните прописи."

Член 14

Членот 16 се менува и гласи: "(1) Министерството за финансии врши надзор на давателите на финансиски лизинг.

(2) Надзорот од ставот (1) на овој член се врши преку:

- вонтеренско следење на работењето на давателите со прибирање и анализи на извештаите и податоците што давателите ги доставуваат до Министерството за финансии и

- непосредна контрола кај давателот.

(3) При надзорот од ставот (1) на овој член давателот е должен да ја стави или достави на увид целокупната расположлива документација, како и да обезбеди документација што ќе биде побарана.

(4) Документацијата од ставот (3) на овој член за Министерството за финансии претставува класифицирана информација согласно со закон.

(5) За констатираните неправилности и незаконитости при вршењето на надзорот, Министерството за финансии составува записник со кој го задолжува давателот во утврден рок да ги отстрани."

Член 15

По членот 16 се додаваат три нови члена 16-а, 16-б и 16-в, кои гласат:

"Мерки

Член 16-а

Спрема давател на финансиски лизинг за кој ќе се утврди дека не работи согласно со одредбите на овој закон, Министерството за финансии може да ги преземе следниве мерки:

1) да достави писмено предупредување или писмена препорака;

2) да издаде писмена наредба за усогласување со одредбите на овој закон и останатите прописи со кои се уредува лизингот и

3) за одреден период да забрани склучување на договори за лизинг.

Одземање на дозвола

Член 16-б

(1) Министерот за финансии со решение ја одзема дозволата за вршење финансиски лизинг ако утврди дека давателот:

- дозволата ја добил врз основа на лажни или неистинити податоци;
- повеќе не ги исполнува условите за добивање дозвола;
- не ги спроведува мерките на Министерството за финансии преземени согласно со членот 16-а од овој закон;
- не отпочне со вршење финансиски лизинг во рок од три месеца од добивањето на дозволата и
- подолго од три месеца не врши финансиски лизинг.

(2) Против решението од ставот (1) на овој член може да се поднесе жалба до Комисијата на Владата на Република Македонија за решавање во управна постапка во втор степен од областа на економијата, во рок од 15 дена од приемот на решението.

(3) Министерството за финансии го известува Централниот регистар за одземање на дозволата за вршење финансиски лизинг во рок од пет дена од правосилноста на решението од ставот (1) на овој член.

(4) Правосилното решение од ставот (1) на овој член се објавува во "Службен весник на Република Македонија".

Член 16-в

Со донесување на решението од членот 16-б став (1) на овој закон, давателот на финансиски лизинг не смее да склучува нови договори за лизинг, а во однос на постојните договори давателот соодветно ги применува одредбите од членот 8-б став (1) алинеи 1 и 2 на овој закон."

Член 16

Во членот 18 ставот (1) се менува и гласи:

"Со парична казна од 200.000 до 300.000 денари ќе се казни за прекршок правното лице, ако:

- започне да работи како давател на финансиски лизинг пред добивање на дозвола за работа (член 3 став (2));
- не извести за промена во податоците врз основа на кои е издадена дозволата (член 3 став (6));
- договорот за лизинг не е заверен кај нотар и/или не ги содржи задолжителните елементи (член 5);
- пренесувањето или остварувањето на сите или дел од неговите права и интереси го врши спротивно на договорот за лизинг (член 5-6 став (1));
- при пренесувањето на правата или интересите врз основа на лизинг, самоволно се ослободи од обврските кои произлегуваат од договорот за лизинг (член 5-6 став (2));
- пренесувањето на обврски кои произлегуваат од договорот за лизинг, го врши надвор од договорот или без прибавена согласност за тоа (член 5-6 став (3));
- истовремено ги пренесе правата и обврските (член 5-6 став (5));
- за обврските кои произлегуваат од договорот за продажба не се извести корисникот (член 6 став (4));

- не го чува предметот на договорот за лизинг до утврдениот рок (член 7 став (4));
- спротивно на договорот не изврши или задоцни со испораката, односно испорача несоодветен предмет (член 7 став (6));
- не го врати предметот на договорот за лизинг во рокови и под услови утврдени со договорот (член 8 став (1));
- по добивање на писмено барање, веднаш не го врати предметот на договорот за лизинг, во случај утврден со овој закон (член 8 став (4));
- не го одржува предметот на договорот за лизинг (член 9 став (1));
- по истекот на договорот го задржи предметот на договорот за лизинг спротивно на одредбите од овој закон (член 10 став (1));
- го раскине договорот без претходно писмено известување (член 11 ставови (1) и (3));
- не го регистрира предметот на договорот за лизинг во пропишаниот рок (член 12 став (1));
- не поднесе барање за запишување на промените во договорот за лизинг во пропишаниот рок (член 12 став (2));
- не поднесе барање за бришење на предметот од посебниот регистар во пропишаниот рок (член 12 став (3));
- не го осигура предметот на лизинг согласно со овој закон (член 13);
- го користи предметот на лизинг како залог без претходна согласност (член 13-а);
- не врши плаќања на начин утврден со договорот за лизинг (член 14 ставови (1) и (2));
- не доставува извештаи во пропишаните рокови (членови 15 став (4) и 15-а ставови (1))
- не го евидентира предметот согласно со даночните прописи (член 15-б) и
- при надзорот не ја стави, достави или обезбеди потребната документација (член 16 став (3))."

Член 17

Членот 19 се менува и гласи:

"(1) Со парична казна од 40.000 до 50.000 денари ќе се казни за прекршок физичкото лице - корисник на лизинг, ако:

- договорот за лизинг не е заверен кај нотар и/или не ги содржи задолжителните елементи (член 5);
- го пренесе правото на користење или обврските без претходна писмена согласност од давателот (член 5-6 став (3));
- ги пренесе истовремено правата и обврските (член 5-6 став (5));
- не го чува предметот до утврдениот рок (член 7 став (4));
- не го врати предметот во утврдениот рок, услови и начин (член 8 став (1));
- не го одржува предметот (член 9 став (1));
- не го осигура предметот (член 13 став (1)) и
- не врши плаќање согласно со договорот (член 14 став (2)).

(2) Со парична казна од 40.000 до 50.000 денари ќе се казни за прекршок стечајниот управник, ако преносот на договорите за лизинг го спроведе без јавна понуда (член 8-6 став (2))."

Преодни и завршни одредби

Член 18

Давателите на финансиски лизинг кои добиле дозвола од Министерството за финансии пред влегувањето во сила на овој закон се должни да отпочнат со склучување на договори за финансиски лизинг во рок од три месеца од влегувањето во сила на овој закон.

Давателите од ставот 1 на овој член се должни во рок од 15 дена од влегувањето во сила на овој закон да го известат Министерството за финансии за промените во податоците врз основа на кои е издадена дозволата за вршење на финансиски лизинг настанати пред влегувањето во сила на овој закон.

Член 19

Договорите за финансиски лизинг склучени пред влегувањето во сила на овој закон продолжуваат да важат за периодот за кој се склучени.

Член 20

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".